

Juridische updates

Overzicht van nieuwe en lopende procedures

De afgelopen maanden vielen er enkele vonnissen en werden nieuwe zaken ingeleid. Het overzicht van de lopende zaken vind je in de tijdlijn hiernaast. De belangrijkste zaken lichten we hieronder toe.

Bende voor het gerecht gebracht voor illegale vogelhandel

Op 16 april werd een nieuwe zaak ingeleid bij de rechtbank van eerste aanleg in Antwerpen. Een netwerk van illegale vogelhandelaars moet zich verantwoorden voor bendevoering, valsheid in geschriften (gesjoemel met aankoopbewijzen over herkomst van vogels en grootschalige ringfraude) en inbreuk op het Soortenbesluit (illegale vogelhandel). In totaal werd er voor minstens een paar € 100.000 illegaal verhandeld gedurende meerdere jaren.

De zaak heeft een groot internationaal karakter omdat de beklaagden verschillende routes hebben opgezet om kleurrijke sier-

vogels (vb. blauwfazantje) illegaal in Europa binnen te smokkelen en te verkopen voor grof geld.

Het eerste proces-verbaal dateert van 2019. Na een lang en uitgebreid onderzoek van de onderzoeksrechter is het dossier nu eindelijk volledig en kan het behandeld worden in de rechtbank.

In deze zaak staan 9 beklaagden terecht, waaronder 2 vennootschappen en 2 vaders met hun zoon. Enkele van de beklaagden zijn geen onbekenden voor het gerecht. Vogelbescherming Vlaanderen stelde zich burgerlijke partij. Een uitspraak wordt verwacht tegen het einde van het jaar.

Steun onze juridische werking en help dit soort misdrijven streng te bestraffen

Wist je dat de gerechtskosten voor dit soort zaken in eerste aanleg snel oplopen tot € 3.800 – € 5.800?

Doe vandaag nog een gift via onze webwinkel www.vogelbescherming.be/winkel of via overschrijving op ons rekeningnummer BE61 0014 0987 7317. Giften vanaf € 40 zijn fiscaal aftrekbaar. Vermeld zeker je rijksregisternummer want dat is sinds dit jaar wettelijk verplicht voor de opmaak van een fiscaal attest.

© Dave Montreuil / Shutterstock

Het blauwfazantje (Uraeginthus bengalus), een veelgevraagde volièrevogel

Lopende rechtszaken

Massale uitzet wild Hasselt
> 500 uitgezette eenden

Illegale raveparty Brustem
Eikelmuis, ree, das, vogels

Illegale vogelvangst Waasland
Spreeuwen

Uitzet van wild Knesselare
Fazanten

Hamsterzaak
VBV en Dryade vzw vs. Vlaamse Overheid

Jachtrechten Sigmagebied 'Groot Broek'
VBV vs. De Vlaamse Waterweg en kasteelheer

Internationale vogelhandel, ringenfraude en bendevorming
Pleitzitting dd. 22/11/2024

Illegale vogelvangst Geel
Ongeringde (lok)vogels en vangmiddelen
Vonnis dd. 18/03/2024

Illegale vogelvangst Mechelen
176 vogels en 146 vangmiddelen/vangtuigen
Vonnis dd. 25/03/2024

INLEIDENDE ZITTING

RECHTZAAK LOOPT/
UITWISSELING/
CONCLUSIES

PLEITZITTING

VONNIS

Zelfverklaarde vogelliefhebber veroordeeld voor illegaal vasthouden van 176 inheemse beschermde vogels en bezit van 135 vanginstallaties

De beklagde werd op 28 november 2022 op heterdaad betrapt door de Natuurinspectie. Hij had zijn hele tuin ingericht als illegale vogelvangplaats en hield 176 inheemse en beschermde vogels illegaal gevangen, waaronder 53 sizen (bijna in gevaar), 10 ernstig bedreigde barmsijzen, 16 kneus (kwetsbare soort), 8 huismussen (kwetsbare soort) en 30 putters. Hij was niet aan zijn proefstuk toe want werd in 2007 al veroordeeld, stopte naar eigen zeggen 5 jaar, maar herbegon omdat hij het te graag deed. Vogelbescherming Vlaanderen stelde zich burgerlijke partij in de zaak.

De rechtbank van Antwerpen veroordeelde de man tot een gevangenisstraf van 4 maanden met uitstel, een geldboete van € 8.000 waarvan € 2.800 met uitstel en de verbeurdverklaring van de illegale vangstmiddelen die hij in zijn bezit had.

Tuin uitgerust met 135 vanginstallaties

De gevangengenomen vogels waren onge-ringd of onwettig geringd, wat een inbreuk is op het Soortenbesluit. Daarnaast is het aantal vangtuigen dat werd aangetroffen opmerkelijk. Zowat de volledige tuin van de beklagde was ingericht als een illegale vogelvangplaats. Zo bleek hij in het bezit van een uitgebreid assortiment aan vallen, waaronder 77 mistnetten, 13 klapnetten, 7 inloopkooien, 10 klepkooien, 15 lokkooien en heel wat andere klemmen en netten.

Voor het vangen gebruikte hij ook levende lokdieren en installeerde hij verschillende vanginstallaties op het dak van volières in

© Simonas Minkevicius / Shutterstock

grote barmsijs

zijn tuin en achter de schuur waardoor de aanwezige vogels in de volières allemaal dienstdeden als levende lokdieren.

De beklagde had ook voorzieningen voor het vangen van zoogdieren. Zo had hij een pijp ingegraven in de tuin waar vossen met voedsel werden ingelokt en vast kwamen te zitten. Dergelijke niet-selectieve vallen vormen ook een gevaar voor andere dieren, zoals egels en marters.

Ecologische verstoring vereist strenge bestraffing

De rechtbank oordeelde streng aangezien de feiten aantonen dat de eigen belangen en wensen van de man primeren op het dierenwelzijn en de biodiversiteit. De gevangengenomen vogels vallen onder de bescherming van het Soortenbesluit. Door ze uit de natuur te onttrekken zorg je voor een ecologische verstoring en ontnem je beschermde dieren de kans om zich duurzaam voort te planten. Dat is ontoelaatbaar. Door ons burgerlijke partij te stellen in dergelijke zaken willen we niet alleen het onrecht aanklagen, maar ook het brede publiek sensibiliseren over het gevaar van deze illegale praktijken voor de biodiversiteit.

Rechtbank veroordeelt man tot compensatie natuurschade van € 68.545 voor het illegaal bezit van 212 vogels en meer dan 200 andere soorten

De rechtbank van Oudenaarde heeft begin maart een man veroordeeld die illegaal meer dan 450 (wilde) dieren thuis in zeer slechte omstandigheden gevangen hield. In totaal werden 118 CITES-soorten (waaronder enkele uilen zoals kerkuil en bosuil, Japanse nachtegaal, zomertortel en citroenkuifkaketoe), 134 illegaal gehouden inheemse soorten (o.a. ortolaan, veldleeuwerik, raaf, appelvink en putter) en een groot aantal schildpadden waaronder enkele invasieve exoten bij de man aangetroffen.

De veroordeelde is al decennia betrokken bij illegale dierenhandel, fraudeerde op grote schaal met ringen en doelde op geldgewin. Zo werd er een grote som cash geld bij hem thuis aangetroffen, zagezegd om te investeren in nieuwe kooien, terwijl hij werkloos is. Hij schoof alle verantwoordelijkheid van zich af, zei dat hij handelde uit dierenliefde en vergeleek zich met een postzegelverzamelaar die zo veel mogelijk soorten wil hebben.

De man kreeg een gevangenisstraf van 8 maanden (waarvan 4 voorwaardelijk), een samengestelde geldboete van € 40.000, de verbeurdverklaring van alle (CITES)-vogels, een levenslang verbod tot het houden van dieren en een publieke herstelvergoeding van € 68.545.

putter

© Marcin Mierzejewski / Shutterstock

CITES-inbreuken Maarkedal

118 CITES-soorten en
134 inheemse vogels

Illegaal bezit en handel in CITES-soorten Lievegem

100'en roofvogels

Illegaal gehouden patrijs en fazant Oosterzele

Pleitzitting dd. 12/12/2024

Illegaal gehouden fazanten Oosterzele

min. 40 ongeringde fazanten
met doel om uit te zettten

Windmolens Maatheide Lommel

Verzoek tot vernietiging
van omgevingsvergunning

INLEIDENDE ZITTING

RECHTZAAK LOOPT/
UITWISSELING/
CONCLUSIES

PLEITZITTING

ARREST

HOF VAN BEROEP

HOF VAN CASSATIE/RAAD VAN STATE

veldleeuwerik

Natuurschadecompensatie voor gestorven en ondergebrachte dieren

Naast een persoonlijke geldboete moet de veroordeelde dus een herstelvergoeding betalen voor de geleden schade aan de natuur. Er werd € 180.000 geëist, maar de rechter legde het bedrag vast op € 68.545. Bij de berekening hield hij enkel rekening met de gestorven dieren of dieren die werden ondergebracht in een asiel. In totaal 70 van de 212 vogels (goed voor 43 verschillende soorten). De overige 142 vogels konden worden vrijgelaten. De compensatie geldt ook enkel voor de dieren waarvan het vaststaat dat de beklaagde natuurschade heeft veroorzaakt.

Vogelbescherming Vlaanderen stelde zich burgerlijke partij in de zaak en is opgetogen dat de man een zware veroordeling kreeg.

De veroordeelde heeft ondertussen hoger beroep aangetekend tegen zijn straf.

Gecoördineerde actie van handhavingdiensten kadert binnen EU-biodiversiteitsstrategie

De man was gekend als vogelhouder. Reeds in 2007 en 2010 vonden controles plaats en werden inbreuken vastgesteld. De dieren hadden vaak noch eten noch drinken, waren erg vuil of misvormd en werden in onaangepaste, onhygiënische kooien gehuisvest, vaak permanent in het donker (o.a. kraaiachtigen).

Verschillende controles bij zijn thuis in Maarkedal, de Vlaamse Ardennen, bleven zonder resultaat omdat hij niet thuis was. Tot juni 2021. Toen vond een gecoördineer-

de actie plaats door natuurinspecteurs van Agentschap Natuur en Bos (ANB), CITES-inspecteurs, inspecteurs van dierenwelzijn en de politie. Dat ging gepaard met verbale en fysieke dreigementen door de man én provocatief gedrag. Zo kneep hij een heggenmus dood tijdens de actie.

Een strenge handhaving en controle van de Europese wetgeving over vogels en hun habitat is cruciaal om dit soort misdrijven uit de wereld te helpen en vormt bijgevolg één van de prioriteiten in de EU-biodiversiteitstrategie 2030. De rechter oordeelde dat misdrijven als deze afbreuk doen aan de biodiversiteit en het natuurlijk erfgoed en dus als een ernstige vorm van criminaliteit moeten beschouwd worden.

Internationaal beschermde soorten onder het CITES-verdrag

Het groot aantal CITES-soorten maakt deze zaak extra opmerkelijk. CITES-soorten vallen onder de bescherming van de 'Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora' en mogen daarom niet verhandeld worden. Houders van CITES-soorten moeten steeds documenten van afkomst, certificaten en in- en uitvoervergunningen kunnen voorleggen. Op die manier roept de conventie een halt toe aan de afname of het uitsterven van in het wild voorkomende soorten.

In deze zaak bleek de veroordeelde niet in het bezit van de nodige documenten.

Meer weten over

wilde dieren en hun recht?

Save the date

21 november 2024 Antwerpen

Fauna Talks

Vogelbescherming Vlaanderen lanceert de eerste editie van Fauna Talks. Een dag met inspirerende sprekers en boeiende presentaties waar we samen wilde ideeën en kansen creëren voor onze fauna.

Thema dit jaar: wilde dieren en hun recht

Hét evenement voor iedereen die van dichtbij of veraf bezig is met wilde dieren, dierenrechten en -welzijn, natuurbescherming en biodiversiteit. Programma en meer info volgt.

Ook iets voor jou? Stuur een mail naar administratie@vogelbescherming.be en we houden je op de hoogte.